

Minh bạch chuỗi giá trị chăn nuôi: Khi người tiêu dùng kiểm chứng thương hiệu bằng dữ liệu số

17:05 30/10/2026

Việc định danh gần 20.000 cơ sở chăn nuôi, giết mổ và chế biến thức ăn không chỉ tháo gỡ bài toán quản lý, mà còn là bước đi quyết định giúp bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và nâng cao uy tín cho các thương hiệu thực phẩm trong nước.

An toàn vệ sinh thực phẩm đối với các mặt hàng thiết yếu như thịt, trứng từ lâu luôn là mối bận tâm hàng đầu của xã hội. Trước thực trạng vàng thau lẫn lộn trên thị trường bán lẻ, việc chứng minh chất lượng sản phẩm bằng cam kết miệng đã không còn đủ sức thuyết phục công luận. Nhằm tạo dựng niềm tin thị trường dựa trên cơ sở khoa học và pháp lý vững chắc, ngành nông nghiệp đang dồn lực hoàn thiện Cơ sở dữ liệu quốc gia về chăn nuôi và thú y.

Tính đến cuối tháng 10 năm nay, hệ thống quản lý tập trung đã cấp tài khoản quản trị cho toàn bộ 34/34 tỉnh, thành phố cùng hơn 3.200 đơn vị cấp xã trên cả nước. Đi cùng với đó, gần 20.000 cơ sở chăn nuôi, cơ sở giết mổ và nhà máy sản xuất thức ăn đã chính thức được cấp mã định danh. Đây là nền tảng cốt lõi để hiện thực hóa phân hệ truy xuất nguồn gốc vận hành theo chuỗi liên hoàn 6 công đoạn: con giống, thức ăn, trang trại nuôi, giết mổ, chế biến và phân phối bán lẻ.

Theo Cục Chăn nuôi và Thú y, những thay đổi hiện nay của ngành có ý nghĩa trực tiếp đối với người tiêu dùng

Thông qua quá trình số hóa này, mỗi sản phẩm khi lưu thông trên thị trường sẽ mang theo toàn bộ dữ liệu lịch sử hình thành. Người tiêu dùng chỉ cần thao tác quét mã đơn giản là có thể trực tiếp giám sát quy trình nuôi trồng, kiểm tra điều kiện thú y và đánh giá mức độ an toàn trước khi lựa chọn. Sự minh bạch này vừa trao quyền tự bảo vệ cho người mua, vừa bảo vệ những doanh nghiệp làm ăn chân chính trước nguy cơ bị đánh đồng với thực phẩm bẩn trôi nổi.

Hóa giải rào cản từ mắt xích nông hộ nhỏ lẻ

Theo lộ trình từ Cục Chăn nuôi và Thú y, hệ thống dữ liệu toàn ngành dự kiến sẽ vận hành chính thức từ năm 2027 nhằm phục vụ truy xuất nguồn gốc, hỗ trợ doanh nghiệp mở rộng thị trường và dự báo cung cầu vĩ mô. Tuy nhiên, tính khả thi của một chuỗi cung ứng minh bạch lại phụ thuộc rất lớn vào khu vực nông hộ nhỏ lẻ — mắt xích hiện vẫn chiếm tỷ trọng chi phối trong cơ cấu sản xuất nội địa.

Khảo sát thực tế cho thấy, phần lớn nông hộ còn hạn chế về hạ tầng, thiếu kỹ năng công nghệ và vẫn duy trì thói quen ghi chép nhật ký chăn nuôi thủ công trên giấy. Thêm vào đó, nhân lực phụ trách tại cấp xã phần lớn là kiêm nhiệm, hạ tầng máy móc chưa đồng bộ, trong khi dữ liệu ngành chăn nuôi vẫn chưa được liên thông thông suốt với các hệ thống thuế, đất đai, hải quan hay thương mại điện tử. Nếu không sớm tháo gỡ, đây sẽ là những điểm nghẽn hành chính gây lãng phí nguồn lực và tạo gánh nặng thủ tục cho người dân.

Để công nghệ thực sự bám rễ vào đời sống sản xuất, cơ quan quản lý chủ trương lấy người chăn nuôi làm trung tâm thông qua các công cụ tinh gọn trên điện thoại thông minh như Mini App hay Web App. Việc tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI) cho phép người dân ghi nhật ký chăn nuôi bằng giọng nói tiếng Việt, quét mã QR và mã vạch tiện lợi thay vì thao tác văn bản phức tạp. Cùng với sự hỗ trợ tại chỗ của các tổ công nghệ số cộng đồng, việc thúc đẩy nông hộ liên kết với các doanh nghiệp quy mô lớn được xem là giải pháp căn cơ để chuẩn hóa chất lượng chuỗi cung ứng.

Số hóa trong chăn nuôi không đơn thuần là câu chuyện chuyển đổi từ sổ sách giấy tờ sang màn hình điện tử. Đây là bước chuyển tất yếu để giảm giá thành, gia tăng sức cạnh tranh cho thương hiệu nông sản Việt và đảm bảo quyền tiếp cận thực phẩm an toàn tuyệt đối cho người tiêu dùng.

Tâm An